

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Haziran 2018

Sayı 62

İçindekiler

Yönetici Özeti-Küresel Ekonomi	1
Yönetici Özeti-Türkiye Ekonomisi	2
Küresel Ekonomideki Gelişmeler	3
Dünya Ekonomisi	3
ABD	4
Euro Bölgesi-AB	4
Almanya	5
İngiltere	5
Japonya	6
Çin	7
Hindistan	7
Güney Kore	8
Brezilya	8
Rusya	9
İmalat PMI İncelemesi - Mayıs 2018	10
Döviz Kurları İncelemesi - Mayıs 2018	11
Teknoloji Gündemi	12
Türkiye'deki Güncel Ekonomik Gelişmeler	13
2018 Yılı I. Çeyrek Büyüme	13
Enflasyon-Mayıs 2018	14
Sanayi Üretim Endeksi-Nisan 2018	15
Hane Halkı İşgücü Verileri-Mart 2018	16
Kapasite Kullanım Oranı-Mayıs 2018	17
Ödemeler Dengesi-Nisan 2018	18
Güven Endeksleri ve Bütçe	19
Dış Ticaret Verileri	20
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	21
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	22
Ülke İncelemeleri XXX: Arjantin Cumhuriyeti	23

**YÖNETİCİ
ÖZETİ****KÜRESEL EKONOMİ**

- Dünya ekonomisi, jeopolitik olaylar ekseninde şekillenmeye ve yeni belirsizliklerle yüzleşmeye devam ediyor. Haziran ayı küresel gündemi; G-7 Zirvesi, ABD-Kuzey Kore Anlaşması, yeniden alevlenen ticari savaşlar ve Dolar'ın seyri çerçevesinde yön buldu.
- ABD'nin gümrük tarifelerini artırması sonucu ortaya çıkan küresel ticaret savaşları kızışıyor. Özellikle, ABD ve Çin arasında yeniden alevlenen ticari savaş, küresel büyüme ve ticaretin daralması yönünde endişeleri artırıyor.
- ABD ile Kuzey Kore arasında imzalanan anlaşma ile Kore Yarımadası'nın nükleer silahlardan tamamen arındırılması ile ilgili uzlaşılması, küresel barış adına sevinçle karşılandı.
- Avrupa Merkez Bankası, Euro bölgesindeki ekonomik gerileme döneminden sonra bölge ülkelerinin toparlanmasına destek olmak amacıyla başlattığı tahvil alımına dayalı teşvik programını sona erdirmeye kararı aldı.
- Küresel otomotiv sektörünün lokomotiflerinden biri olan İngiltere'de Brexit kararı, sektördeki firmaları finansal açıdan zorluyor.
- Japonya Merkez Bankası (BOJ) Haziran ayı para politikası toplantısında, beklentilere uygun olarak politika değişikliğine gitmeyerek teşvikleri sürdürme konusunda sinyal verdi.
- Çin'de güncel makro ekonomik verilerin olumsuz seyri, ekonomik gidişata dair soru işaretleri yarattı. Sabit varlık yatırımları, sanayi üretimi ve perakende satışlar uzun yılların en düşük düzeyinde.
- Hindistan ekonomisi, Ocak-Mart döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7,7 büyüdü ve bu yıl en hızlı büyüyen ekonomi olacağı yönündeki öngörülerini güçlendirdi.
- Geçirdiği zorlu dönemi aşmaya çalışan Brezilya ekonomisi, yılın ilk çeyreğinde yüzde 1,2 büyüme ile beklentilerin üzerinde bir performans sergiledi.
- Haziran ayında FIFA Dünya Kupası'na ev sahipliği yapmasıyla gündeme gelen Rusya'da, kupa sürecinin turizm başta olmak üzere pek çok alanda ülke ekonomisine katkı sunması bekleniyor.

**YÖNETİCİ
ÖZETİ****TÜRKİYE EKONOMİSİ**

- **Büyüme Oranı;** 2018 yılının ilk çeyreğinde %7,4 ile piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti. İmalat sanayi sektörü %9,3 oranında büyüme kaydetti.
- **Enflasyon Oranı;** 2018 yılı Mayıs ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE'de %12,15, Yİ-ÜFE'de %20,16 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre TÜFE'de %1,62 oranında ve Yİ-ÜFE'de %3,79 oranında artış yaşandı
- **İşsizlik Oranı;** 2018 yılı Mart ayı işsizlik oranı geçen yılın aynı ayına göre 1,7 puan azalışla %10,3 oranında gerçekleşirken, istihdam edilen kişi sayısı 1 milyon 10 bin kişi arttı ve işsiz sayısı 432 bin kişi azaldı. İşsizlik oranı; erkeklerde %8,8 kadınlarda %12,9 oranında kaydedildi.
- **Sanayi Üretim Endeksi;** 2018 yılı Nisan ayında yıllık bazda %6,2 oranında artarken, Kapasite Kullanımı 2018 yılı Mayıs ayında, bir önceki aya göre 0,6 puan artarak %77,9 seviyesinde gerçekleşti.
- **Dış Ticaret Açığı;** 2018 yılı Nisan ayında, geçen yılın aynı dönemine göre %35,6 oranında artarak 6,7 milyar Dolar, ihracat, %7,8 oranında artarak 13,8 milyar Dolar, ithalat da %15,6 oranında artarak 20,5 milyar Dolar seviyesine ulaştı.
- **Cari İşlemler Açığı;** 2018 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre, %45,9 artarak 5,4 milyar Dolar ile piyasa beklentilerinin biraz üzerinde gerçekleşti.
- **Bütçe;** 2018 yılı Ocak-Mayıs döneminde 20,5 milyar TL açık verdi. Bütçe gelirleri %18,3 oranında artarak 302,1 milyar TL, bütçe giderleri ise %20,9 oranında artarak 322,5 milyar TL olarak kaydedildi.
- **Güven Endeksleri;** 2018 yılı Mayıs ayında, Reel Kesim Güven Endeksi 1,3 puan azalışla 109,9, Tüketici Güven Endeksi, %2,8 oranında azalarak 69,9 kaydedilirken, Ekonomi Güven Endeksi %4,9 oranında azalarak 93,5 seviyesinde gerçekleşti.
- **PMI ve CDS;** 2018 yılı Mayıs ayında İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) 46,4 düzeyine gerilerken, CDS ise 324,9 değerine çıktı.
- **Faiz Oranları;** TCMB 28 Mayıs'ta para politikasında beklenen sadeleşmeyi yaparak politika faizini %16,5 düzeyine çıkardı.

**KÜRESEL
EKONOMİDEKİ
GELİŞMELER****DÜNYA EKONOMİSİ**

Dünya ekonomisi, jeopolitik olaylar ekseninde şekillenmeye ve yeni belirsizliklerle yüzleşmeye devam ediyor. Haziran ayında küresel gündeme; G-7 Zirvesi, ABD-Kuzey Kore Anlaşması, yeniden alevlenen ticari savaşlar ve Dolar'ın uluslararası arenadaki seyri damga vurdu.

Dünyanın en büyük ekonomisine sahip ülkelerin oluşturduğu G-7'nin 2018 yılı liderler zirvesi, dönem başkanlığını üstlenen Kanada'da gerçekleştirildi. ABD'nin gümrük tarifelerini artırması sonucu ortaya çıkan küresel ticaret savaşları gündeme damgasını vururken, yayımlanan ortak bildiri kapsayıcı büyüme, gelecekte etkili olacak iş ve meslek alanlarına hazırlık, cinsiyet eşitliğinin ve kadınların güçlendirilmesinin geliştirilmesi, barış ve güvenliğin tesis edilmesi, iklim değişikliği ile mücadele ve temiz enerji gibi konular ön plana çıktı.

ABD ile Kuzey Kore arasında imzalanan anlaşma ile kalıcı ve istikrarlı bir barış düzeni kurulması için çabaların artırılması ve Kore Yarımadası'nın nükleer silahlardan tamamen arındırılma sürecinin tamamlanması konularına yer verildi.

ABD Başkanı Donald Trump, Çin'den ithal edilen bazı teknolojik ürünlerde 50 milyar Dolar'lık ithalata gümrük vergisi getirileceğini açıkladı. Ek gümrük vergilerinin uygulanacağı listede savunma, havacılık ve imalat sektörleri hedef alındı. Trump, söz konusu ek vergilendirmeye ilişkin, Çin'in fikri mülkiyet ve teknoloji hırsızlığının yanı sıra, adaletsiz ticaret uygulamalarını gerekçe gösterdi ve listedeki yaklaşık 800 ürüne 6 Temmuz 2018'den itibaren yüzde 25 vergi uygulanacağını açıkladı.

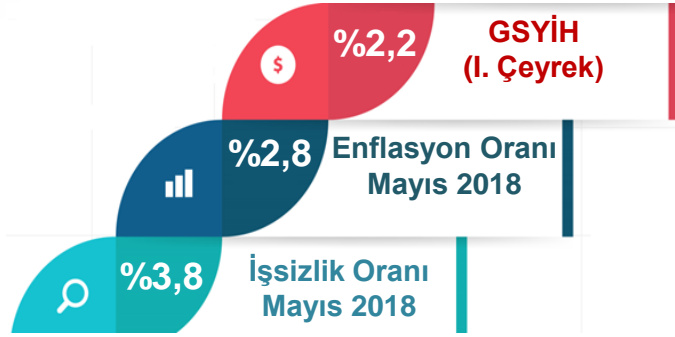
Uluslararası Para Fonu (IMF), Trump'ın ek gümrük vergisi uygulamalarının küresel ticaret sistemini tehlikeye attığı ve global makro ekonomide bozulmalara sebep olabileceği konusunda uyardı.

2018 Yıllık İstatistik Bülteninin yayınlayan OPEC, küresel ham petrol üretiminin 2017'de yıllık bazda yüzde 0,9 düşerek günlük 74 milyon 690 bin varil olduğunun açıkladı. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, 2018 ve 2019 yılları için Brent petrol ve Batı Teksas petrolü (WTI) fiyat tahminlerini yukarı yönlü revize etti. Açıklamaya göre, Brent ve WTI fiyat ortalamaları, 2018 ve 2019 yılları için sırasıyla varil başına 70 Dolar ve varil başına 65 Dolar olarak güncellendi.

ABD

ABD'de enflasyon, Mayıs ayında hızlanarak altı yılın zirvesine çıktı. Açıklanan verilere göre tüketici fiyatları, Mayıs'ta aylık bazda yüzde 0,2, yıllık bazda yüzde 2,8 artış kaydetti. Söz konusu güçlü artış, Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) kademeli faiz artırımını için yeni bir destek unsuru oldu.

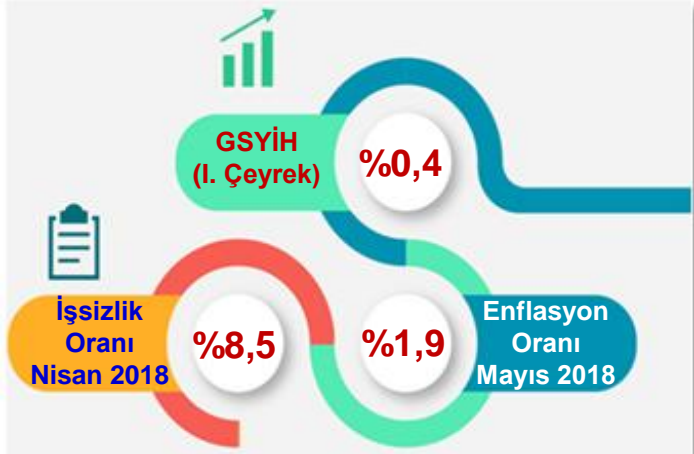
FED, para politikası toplantısında beklentilere uygun olarak 25 baz puanlık faiz artırımına giderek fonlama oranını yüzde 1,75 – 2,00 düzeyine yükseltti. Söz konusu faiz artırımını, 2018'de gerçekleştirilen ikinci artırım oldu. Politika yapıcıların 2018'e ilişkin toplam faiz artırımını sayısı beklentisi dörde yükseldi.

ABD'de perakende satışlar, beklentilerin üzerinde gerçekleşerek Mayıs'ta aylık yüzde 0,8 arttı. Altı ayın zirvesinde gerçekleşen artış, ABD'nin ekonomik büyümesinin güçleneceğine ilişkin sinyal verdi. Bununla birlikte, bir diğer olumlu gösterge olarak Michigan Üniversitesi Güven Endeksi Haziran ayında beklentilerin üzerinde gerçekleşti ve 99,3 değerini aldı. Cari koşullar endeksi ise 117,9 düzeyine yükseldi.

Euro Bölgesi - AB

AB Komisyonu, ABD'nin ithal çelik ve alüminyuma ilave gümrük vergileri uygulamaya başlamasına karşı Temmuz ayında misilleme uygulamasına başlıyor. Konuyu ele alan komisyon üyeleri ilave gümrük vergisi uygulanması planlanan ABD ürünleri listesine onay verdi. Bu kapsamda, AB ilk aşamada ABD ürünlerine 2,8 milyar Euro'luk ek gümrük vergisi getirecek. Ek gümrük vergilendirmesinin başlamasıyla, küresel ticaret savaşının yeni bir boyut kazanması bekleniyor.

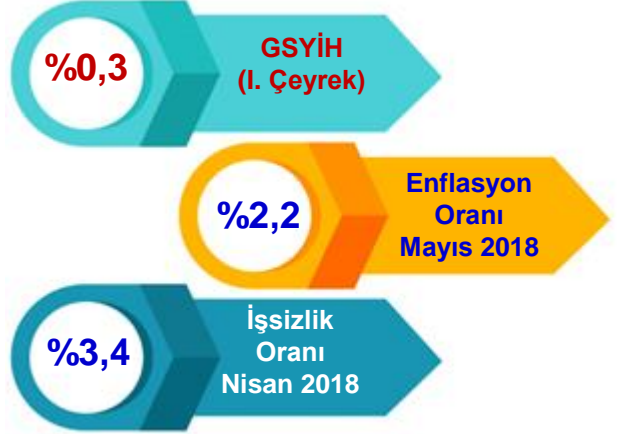
Euro Bölgesi'nde TÜFE, Mayıs'ta beklentilere uygun olarak yıllık bazda yüzde 1,9 artış kaydetti. Enflasyonun seyri, Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) öngörülleri üzerinde de etkili oluyor. AMB'nin Haziran toplantısının ardından açıklamada bulunan Başkan Draghi, 2018 büyüme beklentisini yüzde 2,4'ten yüzde 2,1'e, enflasyon beklentisini ise yüzde 1,4'ten yüzde 1,7'ye yükseltti. AMB, 2019 ve 2020 büyüme beklentisini ise sırasıyla yüzde 1,9 ve yüzde 1,7 şeklinde belirledi.

AMB, Euro bölgesindeki ekonomik gerileme döneminden sonra bölge ülkelerinin toparlanmasına destek olmak amacıyla başlattığı tahvil alımına dayalı teşvik programını sona erdirmeye kararı aldı. Tahvil alımlarının Ekim'den itibaren ayda 30 milyar Euro'dan 17,7 milyar Euro'ya indirileceğini açıklayan Banka, Aralık ayında programın tamamen kaldırılacağını bildirdi. Ekonomik gidişata dair bir diğer gösterge olan işsizlik oranı, Nisan'da Euro Bölgesi'nde yüzde 8,5 düzeyi ile Aralık 2008'den bu yana görülen en düşük düzeydeki konumunu sürdürdü. Makro ekonomik verilerin olumlu seyrine karşın ekonomik güven endeksi düşüşünü sürdürüyor. Avrupa Komisyonu'nun ekonomik güven göstergesi, Mayıs ayında 112,5'e gerileyerek 9 ayın en düşük değerini aldı. Bölgede ekonomik büyüme yavaşlarken siyasi belirsizlikler giderek artıyor. Güven endeksinin düşüşünde, İtalya'daki siyasi belirsizlikler ve büyüme beklentilerine ilişkin endişeler etkili oldu.

ALMANYA

Almanya Merkez Bankası Deutsche Bundesbank,

Almanya için 2018 ekonomik büyüme tahminini aşağı yönlü revize etti. Bir önceki tahminini Aralık ayında gerçekleştiren ve ekonominin yüzde 2,5 büyüyeceğini öngören Banka, büyüme beklentisini yüzde 2,0 olarak güncelledi. Banka aşağı yönlü revizyona ilişkin yaptığı açıklamada ekonomik görünüm için belirsizliklerin tahminlerden daha fazla olmasını gerektireceği gösterdi.

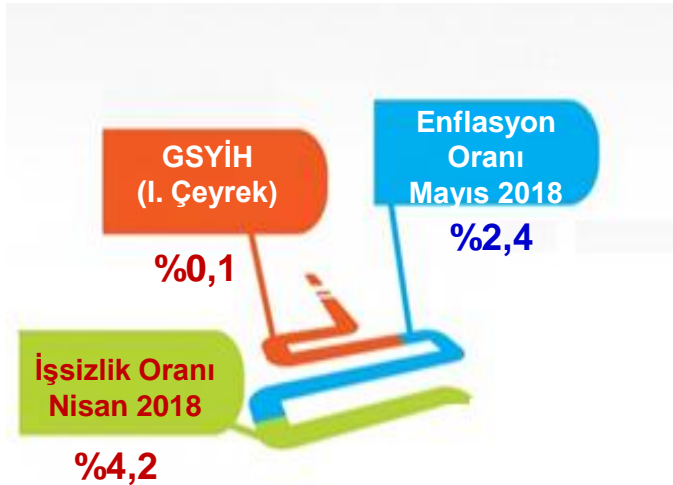

Almanya'da fabrika siparişleri, Nisan ayında aylık bazda yüzde 2,5, yıllık bazda ise yüzde 0,1 oranında düştü. Artış şeklindeki beklentilerin aksi yönünde gerçekleşen veri, imalat sanayinin ikinci çeyrekte ilk çeyreğe göre ivme kaybedebileceği yönünde sinyal verdi.

İNGİLTERE

İngiltere'de TÜFE, Mayıs ayında İngiltere Merkez Bankası'nın (BOE) beklentilerini karşılayarak yüzde 2,4 artış kaydetti. Enflasyon artışında özellikle petrol fiyatlarının yukarı yönlü seyri etkili oldu. Enflasyonun seyri, Merkez Bankası'nın karar alım süreçlerinde etkili olmaya devam edecek.

Brexit'in İngiltere ekonomisi üzerindeki olumsuz etkileri devam ediyor. Yıllık iş hacmi yaklaşık 77,5 milyar Sterlin düzeyinde olan İngiliz otomotiv sektörü, İngiltere'nin AB'den ayrılış süreciyle birlikte zorlu bir sürece girdi. Küresel otomotiv sektörünün lokomotiflerinden biri olan İngiltere'de Brexit karar sonrası sektörde faaliyet gösteren 30'dan fazla büyük üretici şirket ile yaklaşık 2.500 ara ürün üreten küçük çaplı firmanın finansal olarak zorlanmaya başladığı açıklandı.

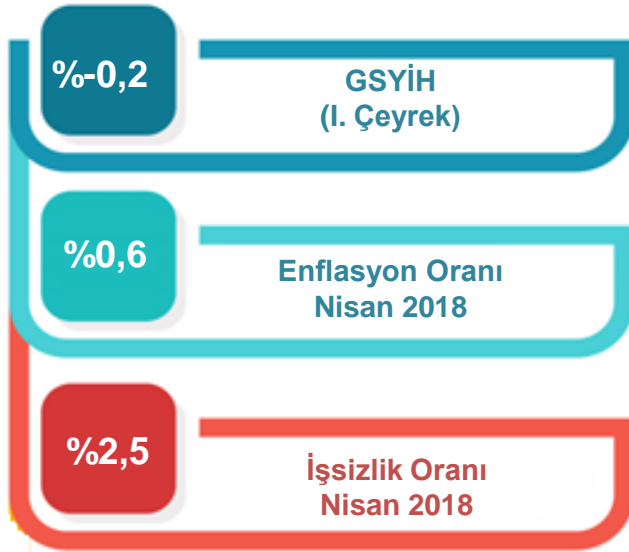

JAPONYA

Japonya Merkez Bankası (BOJ) Haziran ayı para politikası toplantısında, beklentilere uygun olarak politika değişikliğine gitmedi. BOJ bununla birlikte, Ocak ayında yükselttiği enflasyon beklentisini düşürerek çekirdek TÜFE'nin yüzde 0,5 – 1,0 aralığında gerçekleşmesini beklediğini açıkladı. BOJ Başkanı Haruhiko Kuroda ise sürdürülebilir ekonomik büyüme için teşvikleri sürdürmenin gerekliliğine dikkat çekti.

Japonya'da ihracat Mayıs'ta beklentilerin üzerinde gerçekleşerek yıllık bazda yüzde 8,1 artış kaydetti ve güçlü seyrini sürdürdü. Aynı dönemde, ithalat ise yıllık yüzde 14,0 artış kaydetti. Böylece, dış ticaret dengesi Mayıs ayında 5,2 milyar Dolar açık verdi.

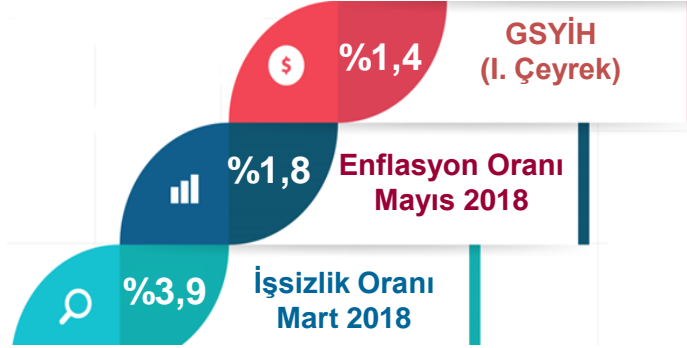
GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER

ÇİN

Çin'de, güncel makro ekonomik verilerin olumsuz seyri, ekonomik gidişata dair soru işaretleri yarattı. Sabit varlık yatırımları, beklentilerin oldukça altında kalarak yılın ilk beş ayında yüzde 6,1 yükselerek 1996'dan bu yana en düşük büyümeyi kaydetti. Benzer şekilde, sanayi üretimi de Mayıs'ta beklentilerin altında kalarak yüzde 6,8 yükselişle son 22 yılın en kötü performansını sergiledi. Bununla birlikte, perakende satışlar da Mayıs'ta yüzde 8,5 artışla son 15 yılın en düşük büyümesini kaydetti.

ABD ve Çin arasında başlayan ticari savaşta Çin'den karşılık gecikmedi. Çin Ticaret Bakanlığı da, ABD'den ithal edilen 50 milyar Dolar tutarındaki ürüne yüzde 25 gümrük vergisi getirileceğini bildirdi. Çin'in vergilendirme uygulayacağı listenin 106 ABD ürünüden oluştuğu ve tütün, dana eti, plastik, buğday, elektrikli araçlar, kimyasal maddeler, otomotiv, hava araçları ve soya fasulyesi gibi farklı sektörleri kapsadığı açıklandı. İki ülke arasındaki savaşların alevlenmesi, küresel ticaret ve büyümenin seyri açısından da endişe yaratıyor.

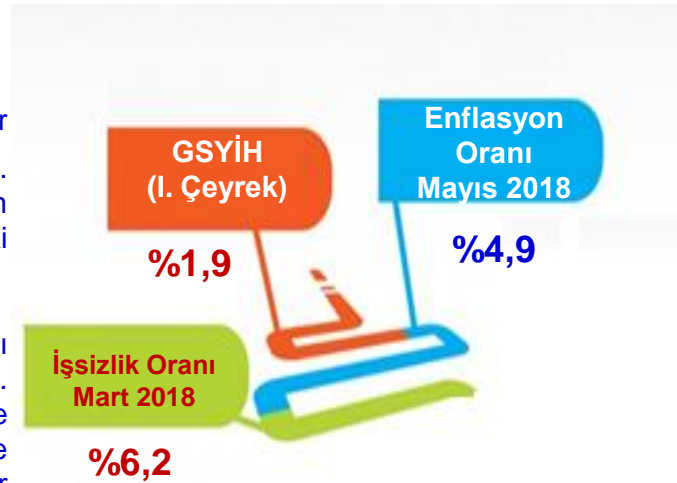
HİNDİSTAN

Hindistan ekonomisi, Ocak-Mart döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7,7 büyüdü. Beklentilerin üzerinde gerçekleşen büyüme, Hindistan'ın bu yıl da en hızlı büyüyen ekonomi olacağı yönündeki beklentilerini güçlendirdi.

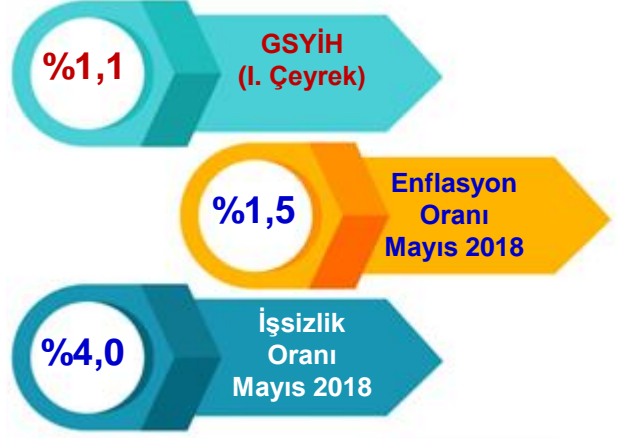
Hindistan Merkez Bankası, güncel para politikası toplantısında dört yıldan sonra ilk kez faiz artımına gitti. Banka, repo faizini yüzde 6'dan yüzde 6,25'e yükseltti. Beklentilere uygun biçimde gerçekleşen ve oybirliğiyle alınan kararın ardından Hint Rupisi değer kazandı.

Hindistan'da 10 yıl vadeli hazine tahvillerinin faizi, 2015'den beri ilk kez yüzde 8 düzeyini aştı. Enflasyonun hız kazanacağı yönündeki endişelerin ve bütçe açığının artacağı yönündeki beklentilerin, hazine tahvili faizlerinin artmasında etkili olduğu düşünülüyor.

GÜNEY KORE

Güney Kore, düşük iç talep ve ticari korumaların tekrar gündeme gelmesinden olumsuz etkilenirken, elektronik çiplere ve eczacılık ürünlerine yönelik küresel talebin artmasıyla, Mayıs'ta ihracat artış kaydetti. Yıllık bazda yüzde 13,5 düzeyinde gerçekleşen artış, politika yapıcıların yıl sonu verilere ilişkin daha olumlu öngörülerde bulunmasını sağlayacak.

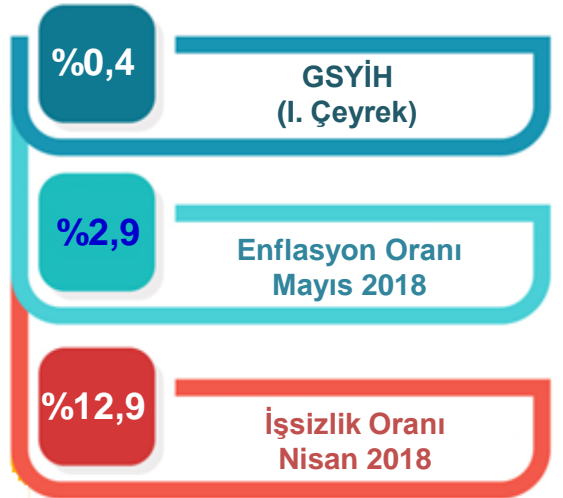

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Güney Kore'nin kredi notunu "Aa2" düzeyinde, ekonomi görünümünü ise durağan olarak korudu. Kredi not ve görünümünün korunmasında, Güney Kore'nin küresel şoklara ve jeopolitik risklere karşı güçlü bir yapıya sahip olması gerekçe gösterildi. Kuzey Kore'nin nükleer denemeleri sonlandırmasına yönelik attığı adımlar, bölgedeki risklerin azalmasında da etkili oluyor ve ekonomiye olumlu yansıyor.

BREZİLYA

Brezilya ekonomisi, geçirdiği zorlu dönemi aşmaya çalışırken, yılın ilk çeyreğinde beklentilerin üzerinde bir performans sergileyerek çeyreksel bazda yüzde 0,4, yıllık bazda ise yüzde 1,2 büyüme kaydetti. Tarım sektörünün geçen çeyrekteki yüzde 0,1 küçülmesinin ardından bu çeyrekte yüzde 1,4 büyümesi özellikle dikkat çekti.

Dolar Brezilya Reali karşısında kısa bir süre içerisinde toplam yüzde 4,2 yükseldi ve 3,90'lı düzeylere çıktı. Brezilya Merkez Bankası, Real'deki düşüşü önlemek adına kura üç gün içerisinde ikinci kez müdahale etti. Bununla birlikte, Banka'nın Haziran ayında faiz artımına da gidebileceği öngörülüyor.

RUSYA

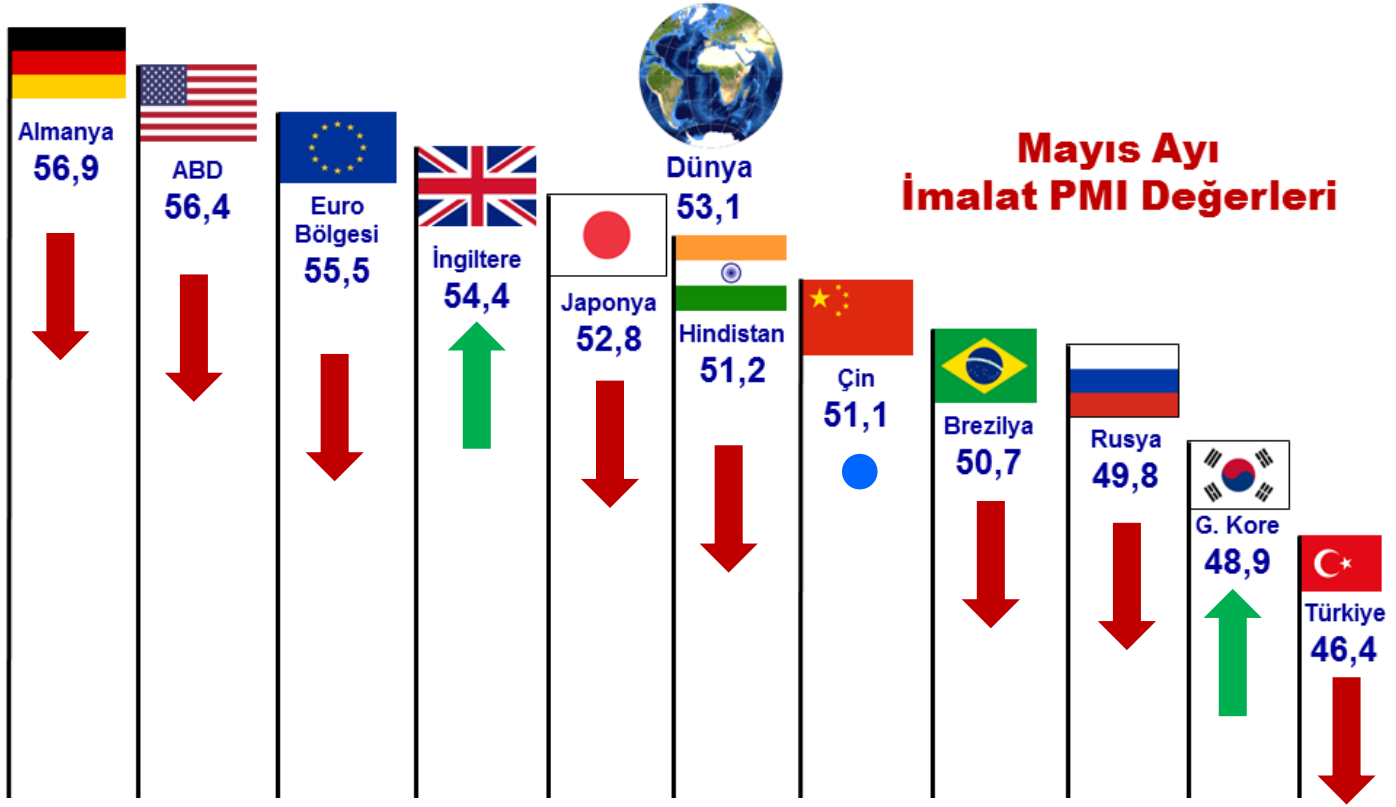
Rusya Haziran ayında FIFA Dünya Kupası'na ev sahipliği yapmasıyla gündeme oturdu. 2013-2018'deki yatırım döneminde Rusya'nın GSYH'sine parasal olarak toplam 867 milyar Ruble'lik büyüme katkısı sağlayan dünya kupasının, gelecek 5 yıl içerisinde de yıllık 150-210 milyar Ruble ek katkı sunması bekleniyor. Dünya Kupası hazırlıklarına yönelik çoğu inşaat ve turizm sektörlerinde olmak üzere toplam 220 bin kişi istihdam edilmesi de, kupa hazırlık sürecinin bir diğer olumlu katkısı olarak dikkat çekti.

Rusya Merkez Bankası, Rusya'nın uluslararası rezervlerinin Mayıs'ta bir önceki aya göre 3,2 milyar Dolar gerileyerek 456,6 milyar Dolar'a düştüğünü açıkladı. Ekonomik yaptırımlar nedeniyle, ekonomisi zora giren Rusya'da, özellikle Ruble'deki değer kaybının önlenmesi açısından, uluslararası rezervlerin korunması önem taşıyor.

%1,3**GSYİH
(I. Çeyrek)****%2,4****Enflasyon Oranı
Mayıs 2018****%4,7****İşsizlik Oranı
Mayıs 2018**

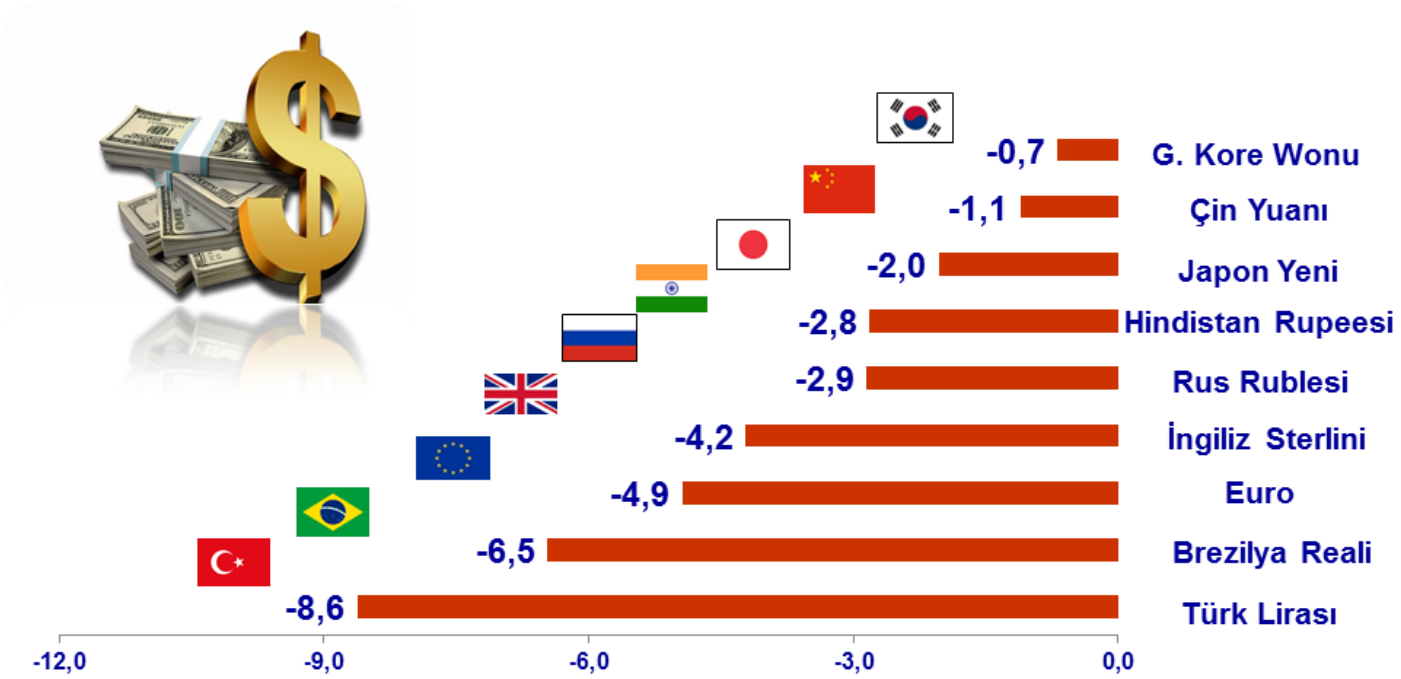
İMALAT PMI İNCELEMESİ (MAYIS 2018)

- Mayıs ayı İmalat PMI endeksinde, global endeks 53,1 değerini alırken, Almanya ve ABD liderliğini korudu.
- Almanya ve Euro Bölgesi ile Brezilya'da son 15 ayın en düşük değeri kaydedilirken, Rusya'da ise son 22 ayın en düşük değeri kaydedildi.
- Güney Kore'de son 14 ayın en iyi ikinci yükselişi gözlemlendi.
- Mayıs'ta en düşük imalat PMI 46,1 değeri ile Türkiye'de ölçüldü.

DÖVİZ KURLARI İNCELEMESİ (MAYIS 2018)

- Mayıs ayında Dolar küresel ölçekte değer kazanmaya devam etti. Dolar karşısında en çok değer kaybeden para birimleri yüzde 8,6 ile Türk Lirası ve yüzde 6,5 ile Brezilya Real'i oldu.

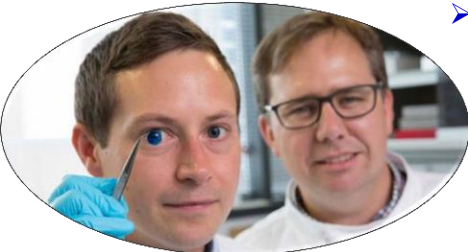

TEKNOLOJİ GÜNDEMİ

➤ **H**ollanda'nın Eindhoven kentinde, dünyanın ilk 3 boyutlu (3D) yazıcıdan çıkma, beton ve aynı zamanda yaşanabilir evleri inşa edilmeye başlanıyor. Daha önce 3D yazıcıyla inşa edilen evlerin insanların yaşamasına uygun olmadığı belirtilen açıklamada, insanların yaşamasına elverişli yeni sistemin sektörde devrim yaratacağı ve çevre dostu ev tasarımlarının önünü açacağı belirtildi.

- Almanya'daki Bonn Üniversitesi'nden bilgisayar bilimcileri tarafından geliştirilen yeni bir teknik ile bilgisayarların insan davranışlarını bir dakika önceden doğru bir şekilde öngörebilmesi sağlandı. Geleceği gören yazılım olarak tanımlanan teknoloji ile bir kişinin 1 dakika sonra neler yapacağı doğru bir şekilde tahmin edilebiliyor.
- Asya'nın hızla büyüyen e-ticaret piyasasına yayılma çabalarını sürdüren Google, Alibaba'nın başlıca rakibi JD.com'a 550 milyon Dolar yatırım yapmayı planladığını açıkladı. Şirketle varılan ortaklık çerçevesinde JD.com ürünlerinin, Asya dışındaki tüketicilere erişim sağlayarak Google'ın alışveriş hizmetinde yer alacağını açıkladı.
- Microsoft, enerji tasarrufu sağlamak amacıyla ilk su altı veri merkezini İskoçya'da deniz tabanına yerleştirdi. 2013 yılından beri çalışmaları sürdürülen proje ile veri merkezlerinin dünya genelinde su altına taşınarak, ciddi bir enerji tasarrufu sağlanması planlanıyor.
- Dünyada elektrikli araçlar alanında yeni teknolojilerin keşfi yaygınlaşıyor. Elektrikli araçların menzilin önemli ölçüde artırabilecek karbon nanotüp ultra kapasitörler geliştirildi. Ultra kapasitörlerle elektrikli araçlar teknolojisine verimlilik, hafiflik ve şarj süresinin kısalması gibi pek çok yeni olumlu özellik eklenecek.
- Elektrik teknolojisinin diğer ulaşım araçlarında da kullanılması için atılan adımlar devam ediyor. Sloven şirketi Pipistrel'in ürettiği, elektrikle çalışan uçağın test uçuşu Norveç'te yapıldı. Elektrikli uçakların, birkaç yıl içinde havacılık sektöründe yaygın bir kullanıma sahip olabileceği öngörülüyor.
- Araştırma şirketi Goldman Sachs, yapay zeka kullanarak, 2018 Dünya Kupası'nı kimin kazanacağını tahmin etti. Konuyla ilgili hazırlanan raporda, rakiplerini eleyerek finale çıkmaya hak kazanacak iki ülke Brezilya ve Almanya olarak öngörüldü.

- 3D yazıcı teknolojisinin tıp dünyasındaki devrim niteliğindeki yenilikleri sürüyor. Üç boyutlu yazıcılarla yapay insan organları geliştirmeye odaklanan bilim insanları, ciddi bir adım atarak dünyanın ilk üç boyutlu yapay göz korneasını bastı. Hastanın gözünü tarayarak boyut ve şekli ile eşleşen bir korneanın hızlı bir şekilde basılmasını sağlayacak yeni teknoloji ile görme kaybı yaşanan kişiler kısa sürede sağlığına kavuşabilecek.

BÜYÜME

2018/I

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon TL)	GSYH (Zincirlenmiş hacim endeksi, 2009=100)	Zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları		Yerleşik hanehalklarının ve hanehalkına hizmet eden kar amacı olmayan kuruluşların tüketimi (%)	Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)	(Eksi) Mal ve Hizmet İthalatı (%)
			Gelişme Hızı (%)	İmalat Sanayi Gelişme Hızı (%)					
2017/I	650.190	147,7	5,4	6,0	3,8	9,0	3,0	10,1	0,9
2017/II	736.550	164,1	5,4	6,4	2,7	-2,7	6,6	11,1	2,2
2017/III	828.936	180,1	11,3	15,4	11,0	6,7	13,2	17,9	15,0
2017/IV	889.231	185,9	7,3	8,2	6,6	7,4	6,0	9,3	22,7
2017/YILLIK	3.104.907	169,5	7,4	8,8	6,1	5,0	7,3	12,0	10,3
2018/I	792.691	158,6	7,4	9,3	11,0	3,4	9,7	0,5	15,6

Büyüme oranı; 2018 yılının ilk çeyreğinde %7,4 ile piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti.

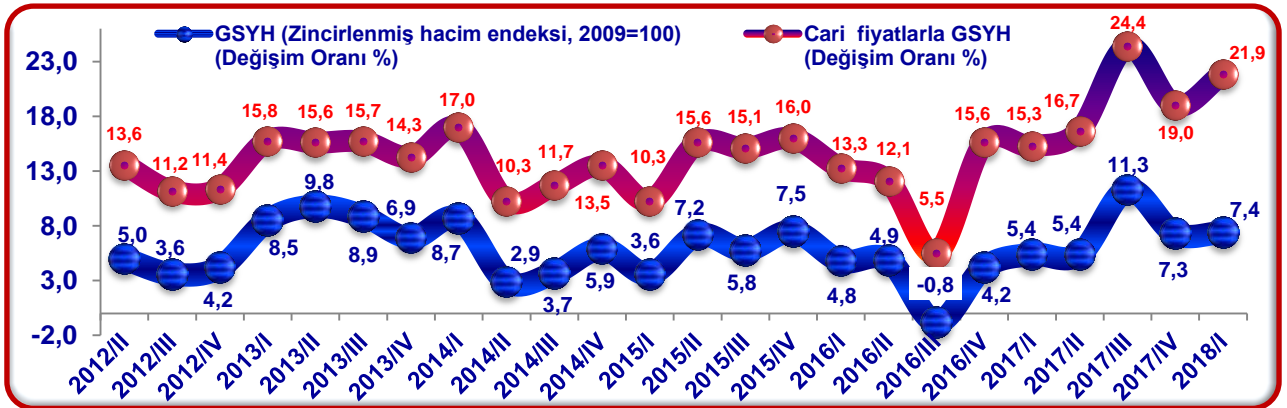
2018 yılı birinci çeyrekte büyümeye kamu tüketim harcamaları sınırlı bir katkıda bulunurken, özel tüketim harcamaları 6,7 puan ile 2011 yılından beri en yüksek katkısı sağladı. Bunun yaklaşık 6 puanlık kısmını dayanıksız mallar ve hizmetler oluştururken, dayanıklı tüketim malları geçen çeyreğe oranla talebin azalmasıyla ivme kaybetti.

Aynı dönemde yatırım harcamaları yaklaşık 2,9 puan katkı ile büyümeye katkı da ikinci sırada yer aldı. 2018 yılı ilk çeyrekte toparlanma eğilimi gösteren inşaat harcamaları %12,3 ve makine ve teçhizat harcamaları %7 oranında arttı.

2018 yılının ilk çeyrekte enerji fiyatlarında yükseliş ve altın ithalatının etkisiyle genişleyen dış ticaret açığı büyümeyi baskıladı. Güçlü özel tüketim harcamaları ile birlikte ithalatın büyümeyi daraltıcı yönde etkisini sürdürmesine neden oldu. İhracatın büyümeye katkısı oldukça düşük olurken, net ihracat da son yılların en yüksek seviyesinde olumsuz katkı yaptı.

2018 yılı ilk çeyrekte sektörel olarak büyümeye en yüksek katkısı %10 büyümeye gösteren hizmetler sektörü sağlarken, ardından ikinci olarak sanayi sektörü %8,8 büyüme oranı ile 2 puan katkıda bulundu. Tarım sektörü %4,6 oranında ve inşaat sektörü %6,9 oranında büyüdü. Büyümede lokomotif sektörlerden biri olan imalat sanayi sektörü %9,3 oranında büyüme kaydetti.

İç talebin desteklediği büyüme, artan ithalat tarafından baskılandı. TCMB'nın faiz artırımlarının ile kurlardaki yükselişin, üretim ve dolayısıyla ekonomik aktivitelerin üzerinde ek bir baskı oluşturacağı öngörülmektedir.

Araştırma Müdürlüğü

Haziran 2018

ENFLASYON

MAYIS 2018

Enflasyon oranı, 2018 yılı

Mayıs ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE'de %12,15, Yİ-ÜFE'de %20,16 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre TÜFE'de %1,62 oranında ve Yİ-ÜFE'de %3,79 oranında artış yaşandı.

	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Yıllık (%)	11,72	12,15	15,26	20,16	21,60	30,65
Yıllık Ort. (%)	9,09	11,10	9,02	15,80	13,59	21,65
Aylık (%)	0,45	1,62	0,52	3,79	-0,88	6,40

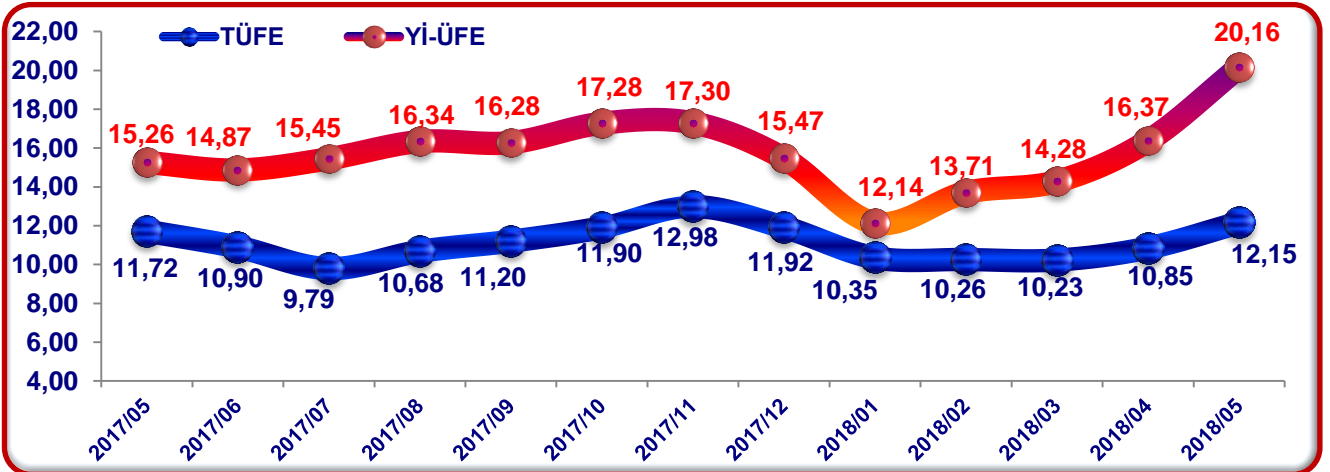
Kaynak: TUIK

Yıllık en yüksek artış TÜFE'de %20,02 ile ulaştırma grubunda gerçekleşti. Ayrıca TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; ev eşyası %16,87, çeşitli mal ve hizmetler %15,38, lokanta ve oteller %12,51 ve konut %11,24 ile en çok artışın olduğu diğer gruplar olarak dikkat çekti.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre %12,96 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,03 oranında artış gösterdi.

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektörü %2,63 oranında, imalat sanayi sektörü %3,43 oranında, su sektörü %1,15 ve elektrik ve gaz sektörü %9,34 oranında arttı. Yıllık bazda imalat sanayideki artış, genel artışın da üstünde %20,37 oldu.

Yıllık Değişim Oranları (%)

Araştırma Müdürlüğü
Haziran 2018

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

NİSAN 2018

Arındırılmamış Sanayi Üretim

Endeksi; bir önceki yılın aynı ayına

göre 2018 yılı Nisan ayında %5,1 oranında, takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi yıllık bazda %6,2 oranında yükseldi.

Toplam Sanayi

Madencilik ve taşocakçılığı

İmalat Sanayi

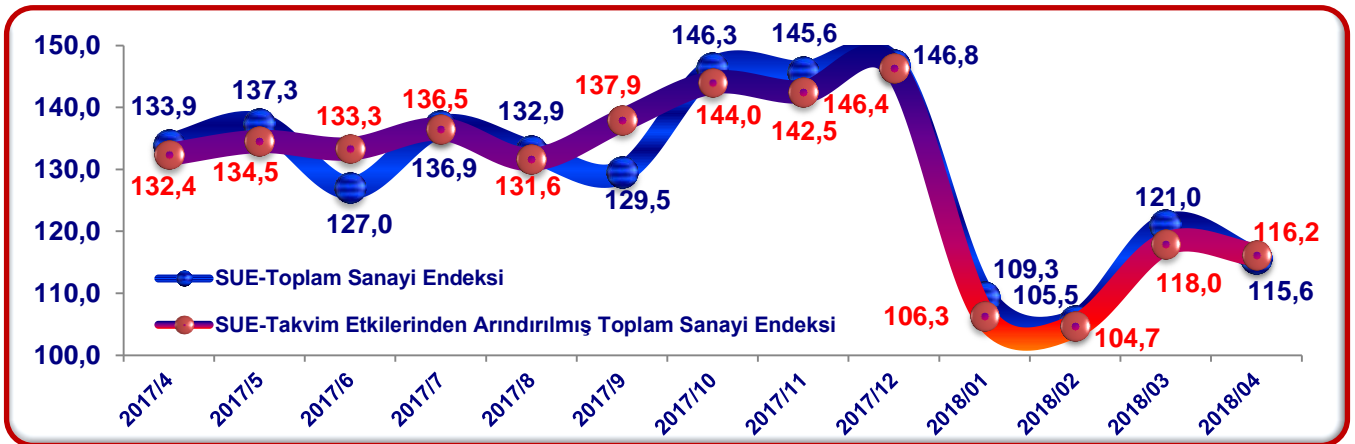
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim Ürt. ve Dağıtım

	Arındırılmamış		Takvim etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim Yıllık (%)	Endeks	Değişim Yıllık (%)	Endeks	Değişim Yıllık (%)
Toplam Sanayi	115,6	5,1	116,2	6,2	119,1	0,9
Madencilik ve taşocakçılığı	114,7	10,0	115,1	10,1	123,1	3,3
İmalat Sanayi	116,4	5,1	117,0	6,3	119,3	0,9
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim Ürt. ve Dağıtım	107,9	3,8	107,0	3,8	114,8	0,6

Kaynak: TÜİK

Takvim etkisinden arındırılmış verilerle sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; 2018 yılı Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, madencilik ve taşocakçılığı sektörü %3,3 oranında, imalat sanayi sektörü %0,9 oranında ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü %0,6 oranında arttı. Ana sanayi gruplarından 2018 yılı Nisan ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla artış; %1,5 ile enerji ve sermaye malında gerçekleşti.

İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; aynı dönemde en fazla artış ise, %12,8 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti. Bu artışı %5,2 ile ağaç, ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) imalatı, %2,9 içeceklerin imalatı ve %2,8 ile giyim eşyaları imalatı izledi. En fazla azalış; %8,3 ile tütün ürünleri imalatında gerçekleşti. Ardından %5,4 ile kayıtlı medyanın basılması imalatı, %3,6 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı ve %2,9 kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı geldi.

HANE HALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ MART 2018

TOPLAM

2017

2018

İşsizlik oranı, 15 ve üstü yaş grubunda; 2018 yılı Mart ayı işsizlik oranı geçen yılın aynı ayına göre 1,7 puan azalışla %10,3 oranında gerçekleşirken, istihdam edilen kişi sayısı 1 milyon 10 bin kişi arttı ve işsiz sayısı 432 bin kişi azaldı. İşsizlik oranı; erkeklerde %8,8 kadınlarda %12,9 oranında kaydedildi.

15 yaş ve daha yukarı yaştakiler

Nüfus (Bin kişi)	59.634	60.464
İşgücü (Bin kişi)	31.131	31.709
İstihdam (Bin kişi)	27.489	28.499
Tarım	5.085	5.058
Tarım dışı	22.403	23.441
İşsiz (Bin kişi)	3.642	3.210
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.504	28.755
İşgücüne katılma oranı (%)	52,2	52,4
İstihdam oranı (%)	46,1	47,1
İşsizlik oranı (%)	11,7	10,1
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	13,7	11,9
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	57,3	57,6
İstihdam oranı (%)	50,4	51,7
İşsizlik oranı (%)	12,0	10,3
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	13,8	11,9
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	21,4	17,7
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı (%)*	23,0	21,8

Kaynak: TÜİK- Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

*Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

Tarım dışı işsizlik oranı %11,9, işsiz sayısı 3 milyon 210 bin kişi oldu. Genç nüfusta işsizlik oranı %17,7 seviyesine geriledi.

2018 yılı Mart ayında istihdam edilenlerin %17,7'si tarım, %19,7'si sanayi, %7,3'ü inşaat ve %55,3'ü hizmetler sektöründe gerçekleşti.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

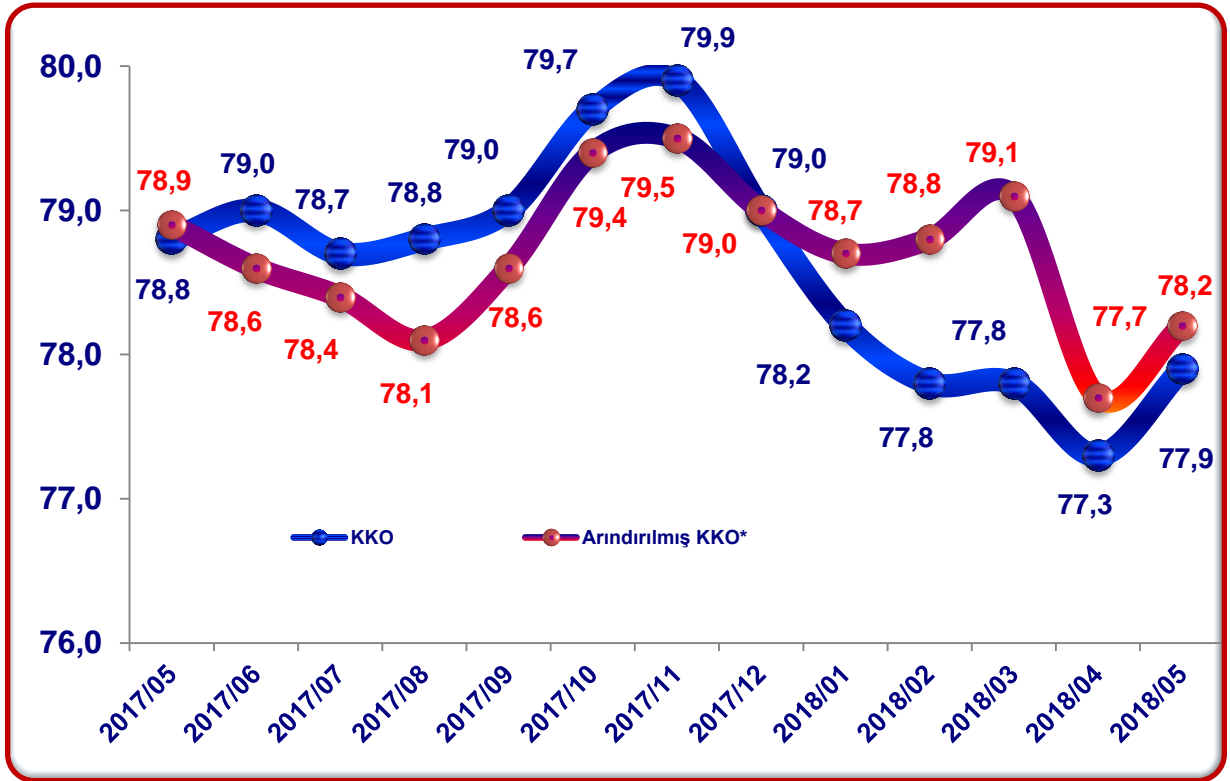
Mart 2018	İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)				TOPLAM
	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	
Erkek	4.215	2.864	1.967	10.562	19.607
Kadın	1.402	2.194	102	5.193	8.892
Toplam	5.618	5.058	2.069	15.755	28.499

Kaynak: TÜİK

KAPASİTE KULLANIM ORANI MAYIS 2018

Kapasite kullanımı, 2018 yılı Mayıs ayında Kapasite Kullanımı bir önceki aya göre 0,6 puan artarak %77,9 seviyesinde gerçekleşti.

Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) %87,7, motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı %87,2, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı %83,7, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı %82,5, ile 2018 yılı Mayıs ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörler oldu.

Kaynak: TCMB

ÖDEMELER DENGESİ NİSAN 2018

	NİSAN		OCAK-NİSAN		Değişim Oranı (%)
	2017	2018	2017	2018	
CARI İŞLEMLER HESABI	--3.720	--5.426	-12.104	-21.799	-57.073
SERMAYE HESABI	8	-4	-2	25	43
FİNANS HESABI	-8.391	-5.166	-20.367	-17.994	-44.139
Doğrudan Yatırımlar (net)	-565	-703	-2.725	-1.778	-7.257
Portföy Yatırımlar (net)	-3.259	502	-7.468	-1.842	-18.603
Diğer Yatırımlar (net)	-748	-7.726	-2.143	-16.426	-19.939
Rezerv Varlıklar (net)	-3.819	2.761	-7.815	2.052	1.660
Net Hata ve Noksan	-4.679	264	-8.261	3.780	12.891

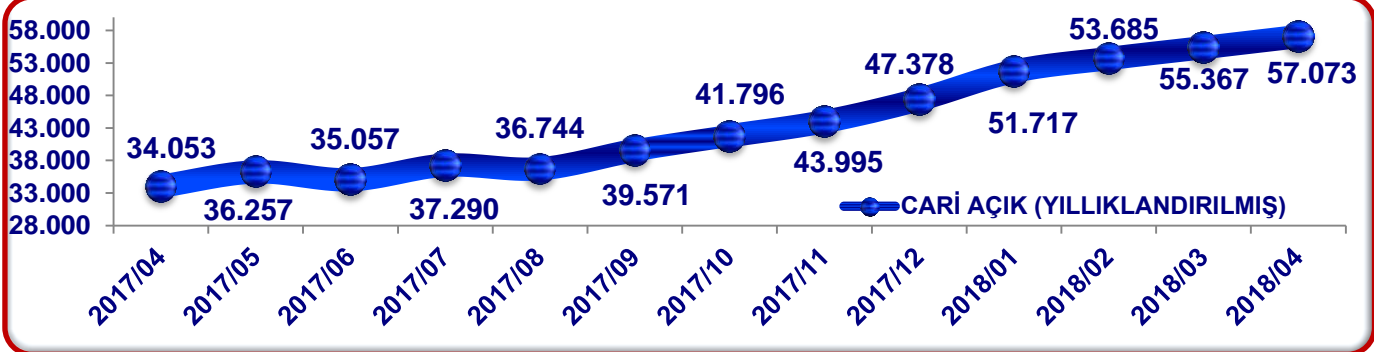
Cari işlemler açığı; 2018 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre, %45,9 artarak 5,4 milyar Dolar ile piyasa beklentilerinin biraz üzerinde gerçekleşti. 2018 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %80 artarak 21,7 milyar Dolar kaydedildi. 2018 yılı Nisan ayında da devam eden turizm gelirlerindeki toparlanma cari açıktaki yükselişi sınırlandırsa da, aynı döneme göre petrol fiyatlarındaki artışın ve parasal olmayan altın ithalatındaki genişlemenin etkisiyle, dış ticaret açığı cari açığı yükseltici yönde baskılamaya devam etti.

Cari açık, 12 aylık kümülatifte ise, geçen yılın aynı ayına göre %67,5 oranında artışla 57,1 milyar Dolar ile 2014 yılı Mart ayından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

2018 yılı Nisan ayında diğer yatırımlarda 7,7 milyar Dolar ve doğrudan yatırımlarda 703 milyon Dolar sermaye girişi yaşandı. Son üç aydır sermaye çıkışının devam ettiği Portföy yatırımlarında bu ayda 502 milyon Dolarlık net sermaye çıkışı kaydedildi.

2018 yılı Nisan ayında rezerv varlıklarda 2,8 milyar Dolar ile Ocak ayından bu yana en yüksek döviz artışı; net hata ve noksan kaleminde 264 milyon Dolar ile sınırlı bir sermaye girişi yaşandı.

Değişkenlik gösteren petrol fiyatları, seçim sonrası genişleyici maliye politikaları, kur ve faizlerin yukarı yönlü seyri ve dış ticaret açığındaki genişleme cari açık üzerinde belirleyici olacağı öngörülmektedir. Bunun yanı sıra, toparlanma eğilimindeki turizm gelirlerinin cari açıktaki genişlemeyi sınırlandıracakları beklenmektedir.

GÜVEN ENDEKSLERİ VE BÜTÇE

Reel Kesim Güven Endeksi; 2018 yılı Mayıs ayında, 1,3 puan azalışla 109,9 seviyesine geriledi.

Tüketici Güven Endeksi, 2018 yılı Mayıs ayında %2,8 oranında azalarak 69,9 ile son 5 ayda en düşük seviyesinde gerçekleşti.

Ekonomi Güven Endeksi; tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesi ile oluşturulmakta olup, 2018 yılı Mayıs ayında %4,9 oranında azalarak 93,5 ile 2017 yılı Şubat ayından beri en düşük seviyede kaydedildi.

	REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ	TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ	EKONOMİ GÜVEN ENDEKSİ
2017			
Mayıs	109,2	72,8	100,5
Haziran	112,4	70,0	98,9
Temmuz	109,5	71,3	103,4
Ağustos	110,7	71,1	106,0
Eylül	111,6	68,7	102,8
Ekim	109,5	67,3	101,4
Kasım	106,3	65,2	97,9
Aralık	103,3	65,1	95,0
2017 Yıllık	108,0	68,6	98,2
2018			
Ocak	108,3	72,3	104,9
Şubat	110,8	72,3	103,0
Mart	111,9	71,3	100,2
Nisan	111,2	71,9	98,3
Mayıs	109,9	69,9	93,5

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2017 yılı Ocak-Mayıs döneminde 11,5 milyar TL, 2018 yılı Ocak-Mayıs döneminde 20,5 milyar TL açık verdi. Aynı dönemde bütçe gelirleri %18,3 oranında artarak 302,1 milyar TL, bütçe giderleri ise %20,9 oranında artarak 322,5 milyar TL olarak kaydedildi.

2018 yılı Ocak-Mayıs döneminde vergi gelirleri; bir önceki yılın aynı ayına göre %20,2 oranında artarak 252,1 milyar TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler %20,8 oranında artarak 291,1 milyar TL olarak gerçekleşti. 2017 yılı Ocak-Mayıs döneminde 14,2 milyar TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı ayında 11 milyar TL faiz dışı fazla verildi.

	Ocak-Mayıs (Milyon TL)		Değişim Oranı (%)
	2017	2018	
Bütçe Giderleri	266.757	322.529	20,9
Faiz Hariç Giderler	241.047	291.112	20,8
Faiz Giderleri	25.710	31.417	22,2
Bütçe Gelirleri	255.263	302.063	18,3
Vergi Gelirleri	209.648	252.071	20,2
Bütçe Dengesi	-11.494	-20.467	-78,1
Faiz Dışı Denge	14.216	10.951	-23,0

Kaynak: TCMB

DIŞ TİCARET VERİLERİ

2018 yılı Nisan ayında ihracat, 2017 yılı aynı dönemine göre, %7,8 oranında artarak 13,8 milyar Dolar, ithalat da %15,6 oranında artarak 20,5 milyar Dolar seviyesine ulaştı.

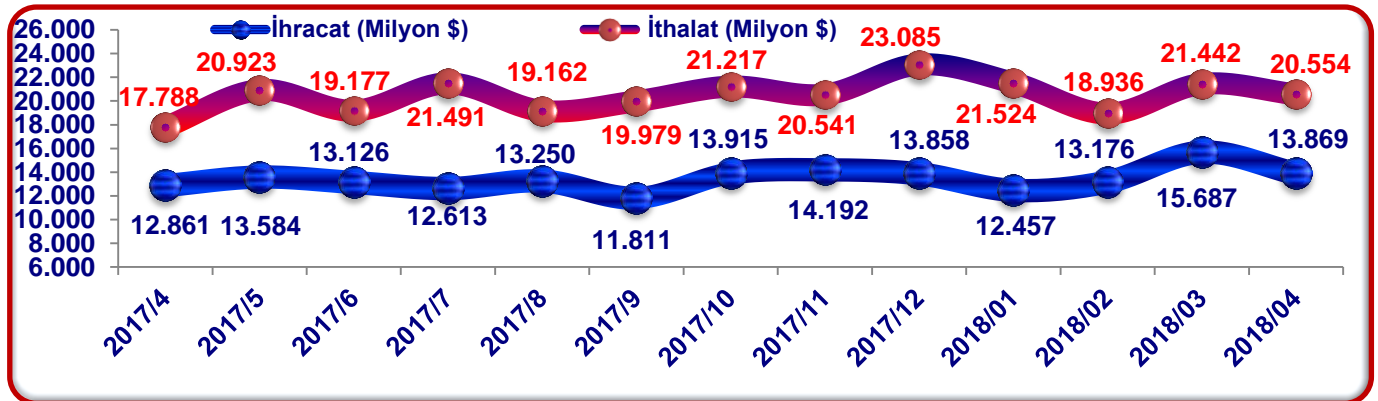
Dış ticaret açığı 2018 yılı Nisan ayında, geçen yılın aynı dönemine göre %35,6 oranında artarak 6,7 milyar Dolara yükseldi. 2017 yılı Nisan ayında %44,8 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2018 yılı Nisan ayında %50,7, AB'ye yapılan ihracat 7 milyar Dolar kavedildi.

	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak-Nisan 2017	50.669	8,7	68.223	8,3	50.588	18,8	-17.554	7,3	74,3
Ocak-Nisan 2018	55.029	8,6	82.446	20,8	62.600	23,7	-27.416	56,2	66,7
Nisan 2017	12.860	7,6	17.788	9,9	12.901	19,6	-4.928	16,3	72,3
Nisan 2018	13.869	7,8	20.554	15,6	15.520	20,3	-6.685	35,6	67,5

Kaynak: TUIK

2018 yılı Nisan ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (2.498 milyon \$) olurken; bu fasılı "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.312 milyon \$); "demir ve çelik" (820 milyon \$); "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (736 milyon \$) ve "örme giyim eşyası ve aksesuarı" (732 milyon \$) izledi. "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (3.117 milyon \$); "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (2.410 milyon \$); "demir ve çelik" (1.865 milyon \$); "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (1.586 milyon \$) "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (1.489 milyon \$) ile en yüksek ithalat yapılan fasıllar oldu.

2018 yılı Nisan ayında İzmir'in ihracatı 2017 yılı Nisan ayına göre, %22,09 oranında artarak 816 milyon Dolar, ithalatı da %15,8 oranında artarak 860 milyon Dolar olarak gerçekleşti. 2018 yılı Nisan ayında Ege Bölgesi'nin ihracatı 2017 yılı Nisan ayına göre, %20,3 oranında artarak 1,42 milyar Dolar, ithalatı da %10,6 oranında artarak 1,40 milyar Dolar olarak kaydedildi.

**TEMEL EKONOMİK
GÖSTERGELER TABLOSU:
TÜRKİYE**

BÜYÜME	2013	2014	2015	2016	2017	2018/
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	1.809.713	2.044.466	2.338.647	2.608.526	3.104.907	792.691
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	8,5	5,2	6,1	3,2	7,4	7,4
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	9,3	6,1	5,9	3,8	8,8	9,3
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2013	2014	2015	2016	2017	Mar.18
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.524	25.933	26.621	27.205	28.189	28.499
İstihdam Oranı (%)	45,9	45,5	46,0	46,3	47,1	47,1
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.747	2.853	3.057	3.330	3.454	3.210
İşsizlik Oranı (%)	9,7	9,9	10,3	10,9	10,9	10,1
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12	12	12,4	13	13,1	11,9
ENFLASYON (%)	2012	2013	2014	2015	2016	May.18
Yİ-ÜFE (yıllık)	2,45	6,97	6,36	5,71	9,94	20,16
YD-ÜFE (yıllık)	-1,13	16,15	2,63	10,9	17,73	30,65
TÜFE (yıllık)	6,16	7,4	8,17	8,81	8,53	12,15
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Nis. 18
İhracat	151.803	157.610	143.889	142.544	157.020	55.029
İthalat	251.661	242.177	207.234	198.617	233.800	82.446
Dış Ticaret Dengesi	-99.859	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-27.416
Cari İşlemler Dengesi	-63.621	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-21.799
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Nis. 18
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	94.438	64.468	98.935	98.312	179.189	233.395
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	4.589	3.884	4.508	5.109	7.450	9.660
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Nis. 18
Kurulan Şirket Sayıları	108.930	126.635	114.691	106.447	118.021	48.195
Kapanan Şirket Sayıları	37.273	39.051	32.762	31.928	32.706	11.665
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Mar. 18
Şirket Sayısı (Adet)	3.762	4.676	5.572	5.576	6.004	1.947
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	13.563	13.119	18.002	13.343	10.941	2.168
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2013	2014	2015	2016	2017	Mar.18
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-170,9	-179,0	-180,3	-205,5	-207,7	-221,9
BORÇLANMA (Milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dış Borç Stoku	341,9	392,4	405,0	399,5	408,2	453,2
Kamu	106,3	118,9	121,3	116,6	123,3	136,2
Özel	228,5	268,2	281,3	281,5	284,1	316,4
KREDİLER (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018/	Nis.18
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	212,1	214,7	216,7	239,1	245,4	245,2
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2013	2014	2015	2016	2017	Nis.18
Toplam Sanayi	3,5	3,5	2,9	1,8	6,3	6,2
İmalat Sanayi	4,4	3,1	3,3	1,4	6,4	6,3
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2013	2014	2015	2016	2017	May.18
Kapasite Kullanım Oranı	76,7	75,0	76,8	77,4	78,5	77,9
GÜVEN ENDEKSLERİ	2013	2014	2015	2016	2017	May.18
Reel Kesim Güven Endeksi	106,6	104,6	103,5	105,2	104,9	109,9
Tüketici Güven Endeksi	76	72,5	66,3	69,5	68,6	69,9
Ekonomi Güven Endeksi	103,9	99,0	96,6	93,9	98,6	93,5
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2013	2014	2015	2016	2017	Nis.18
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	77,7	89,8	100,0	109,1	141,4	169,0
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Mar. 18
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	240.154	251.963	261.783	274.408	292.574	73.659
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Nis. 18
Bütçe Dengesi	-18.543	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-20.467
PROTESTOLU SENET	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Nis. 18
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.092	1.004	1.000	1.017	940	281
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	7.494	8.221	10.081	12.288	12.686	4.381
KARŞILIKSIZ ÇEK ADEDİ (Bin Adet)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Nis. 18
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	748	674	776	778	435	138
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	301	239	229	232	121	23
BORSA VE DÖVİZ	2013	2014	2015	2016	2017	May.18
BIST 100 Endeksi	77.315	76.306	79.901	77.587	100.439	100.652
Euro/\$	1,33	1,33	1,11	1,11	1,13	1,18

**TEMEL EKONOMİK
GÖSTERGELER TABLOSU:
İZMİR**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NÜFUS-GÖÇ									
Nüfus (Bin)	3.606	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4,9	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	20,6	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	13,1	13,2	-
TR Nüfus Artış Hızı (%)	15,9	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	13,5	12,4	-
Net Göç Hızı (%)	2,91	2,26	2,46	3,45	5,6	5,0	5,6	-	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	56	55	58	59	59	61	59	62	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM									
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.303	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	-	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30,4	30,7	31,6	31,8	31,7	32,0	47,6	-	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	397	422	432	490	466	470	513	-	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	30,5	29,9	30,3	32,4	31,0	28,3	30,7	-	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	231	243	247	276	243	262	254	-	-
İşsizlik Oranı (%)	15,1	14,7	14,8	15,4	13,9	15,0	14,0	-	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16,4	16,2	15,9	17,0	15,0	16,1	15,2	-	-
ENFLASYON (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
TÜFE (yıllık)	7,25	10,15	6,03	7,94	8,54	9,83	8,93	13,1	12,96
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
İhracat	6.682	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	3.432
İthalat	8.419	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	3.437
Dış Ticaret Dengesi	-1.737	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	-5
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	3.920	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	3.744
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,0	5,7	6,1	6,1	5,8	5,9	5,9	6,3
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Kapasite Kullanım Oranı	62,25	70	63	60	55	64	63	67	64
PROTESTOLU SENETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	55.098	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	13.647
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4,5	3,4	3,6	4,0	4,3	4,4	4,7	4,9	4,9
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	319	245	367	463	510	571	775	740	242
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Belge Adedi	167	188	209	215	186	208	230	431	166
Yatırım (Milyon TL)	1.890	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	2.387
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3,01	4,55	15,66	1,76	6,5	3,1	1,9	4,3	3,6
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	1,9	3,2	2,8	2,2	5,2	4,9	1,9	10,0	3,2
ENERJİ TÜKETİMİ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.342	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	1.628
MALİ / FINANS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Bütçe Gelir/Gider	3,99	4,05	4,34	4,36	4,20	4,28	4,2	4,5	4,1
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10,77	10,86	11,77	11,14	10,54	11,1	11,4	11,8	10,8
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	87,9	102,5	110,2	123,9	122,2	120,6	111,5	121,4	120,3
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5,9	5,8	5,7	5,5	5,2	5,6	5,7	5,7	5,8
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	5,9	6,1	5,9	6,0	5,2	5,2	4,9	5,2	5,1
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1,35	1,67	1,59	2,29	2,62	2,63	2,30	2,9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
Kurulan Şirket Sayısı	3.253	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	1.958
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,5	6,1	5,7	6,0	5,9	6,0	6,2	6,3	6,0
Kapanan Şirket Sayısı	860	943	1.094	1.095	991	740	644	832	270
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7,5	7,2	7,7	7,0	7,1	6,1	5,8	6,2	6,5
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/3
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.540	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.628
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	6,0	5,7	5,5	5,3	5,1	4,8	4,6	4,4	4,3
MARKA-PATENT SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	1.931	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	2.422
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,0	6,2	6,0	6,0	6,2	7,1	6,9	6,4
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	34	31	42	59	55	86	96	77	92
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5,3	3,7	4,1	4,7	4,2	5,0	5,4	3,9	5,0
TÜRİZM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.156	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	128
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,1	4,4	4,4	4,2	3,6	3,3	2,5	2,4	1,6
TARIMSAL ÜRETİM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.375	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	-
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	4,2	4,1	4,7	3,9	5,1	5,0	6,4	5,7	-
İŞ KAZALARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	5,4	7,5	5,6	6,0	2,6	5,1	3,7	4,7	3,4
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,3	6,2	6,1	6,1	6,0	6,0	6,0	6,1

ÜLKE İNCELEMELERİ XXX: ARJANTİN CUMHURİYETİ

Ekonomik Yapı

Latin Amerika'nın en büyük ekonomilerinden biri olan

Arjantin, yer altı ve yer üstü kaynaklarının zenginliği, kişi başına düşen gelirin yüksekliği, altyapısının ve şehirleşmenin gelişmişliğiyle **bölgedeki en dikkat çekici ülkelerden biridir**. Eğitim politikalarına ve teknolojiye verilen önem, nitelikli istihdamın ve yetişmiş işgücünün gelişmesini sağlamıştır.

Arjantin'de **90'lı yıllar boyunca liberal ve serbest ekonomi politikaları** uygulanmıştır. Dış ticaret, özelleştirme faaliyetleri ve yabancı sermaye hareketleri bu dönemde ciddi biçimde yaygınlık kazanmıştır. Ancak, 2001-2002 döneminde derin bir ekonomik kriz yaşanması, devlet müdahalesinin olmamasına bağlanmıştır. Bu sebeple, krizden sonraki süreçte **devletçi ekonomi anlayışı öncül bir politika olarak** benimsenmiştir. Bu kapsamda, ithalat kısıtlanmış, fiyat kontrolleri ve kamulaştırma gibi uygulamalar yaygınlık kazanmıştır. Söz konusu uygulamalar, Arjantin'deki rekabetçi anlayışı ve yabancı sermaye kültürünü olumsuz yönde etkilemiş olsa da **büyümenin artırılması ve yoksulluk ile işsizliğin azaltılması üzerinde fark edilir düzeyde olumlu etkiler** yaratmıştır. Son yıllarda ortaya çıkan politik istikrarsızlıklarla yeniden bozulmaya başlayan ekonomik göstergeler, işçi sınıfı başta olmak üzere ciddi eleştirilere sebep olmuştur.

Sektörel açıdan **tarım ve hayvancılık ağırlıklı bir yapıya sahiptir**. Coğrafi sınırlar içindeki farklı iklim koşullarının varlığı, tarım ürünlerinin de çok çeşitli olmasını sağlamıştır. **Mısır, buğday, arpa, yulaf, pirinç, pamuk, soya, vb.** tarım ürünlerinin başında gelmektedir. **Hububat ve yağlı tohumlar, üretimle birlikte ihracata da yüksek düzeyde katkı sağlayan ürünler arasında** yer almaktadır. Ayrıca, Arjantin'in sahip olduğu büyükbaş hayvan sayısının fazlalığıyla **dünyanın en büyük et üreticileri arasında yer alması da** bir diğer dikkat çekici özelliğidir. Sektörde yaşanan dalgalanmalara rağmen, **Arjantin dünyanın tarımsal ürün tedarikçilerinden başında gelmeye devam etmektedir**.

Tarım ürünlerinin çeşitliliği sanayi sektöründe **tarıma dayalı sanayinin gelişmesini** sağlamıştır. 2001-2002 kriz süreci sonrasındaki toparlanma politikaları, **milli sanayinin yaygınlaşmasını ve kapasite kullanım oranlarının artmasını** sağlamıştır. Günümüzde **gıda, içecek, kimya-petrokimya, otomotiv ve metal sanayii ülkenin en büyük sanayi sektörleri durumundadır**. Arjantin ekonomisine bir diğer katkı sağlayan alan, **zengin maden yataklarının varlığıdır**. **Demir, altın, petrol, doğal gaz, bakır, çinko ve uranyum** maden varlıklarının başını çekmektedir. Ayrıca, maden taramasının henüz sadece 5'te 1'lik kısmının taranmış olması, bu alandaki zenginliğe rağmen ciddi bir atıl potansiyelin de varlığına işaret etmektedir. Bu alandaki zenginliğiyle, Arjantin enerji alanında dış ticaret fazlası veren hakim bir politikaya sahiptir. Son yıllarda, istikrarsızlıkların ve küresel petrol fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle, enerji alanında dış ticaret açığı verilmiş olsa da, **enerji faaliyetleri ekonomiyi besleyen temel aktörlerden biri olmayı sürdürmektedir**. Tarım, hayvancılık ve madencilikteki küresel ölçekteki öncül konum, dış ticaret yapısını da şekillendirmiştir. Ülkenin başlıca **ihrac ürünleri; soya fasulyesi, mısır, buğday, sığır eti, altın, bio-dizel yakıtlar, otomobiller, oto yedek parçaları** şeklindedir. Temel **ithalat ürünleri ise; otomobil, oto yedek parçaları, cep telefonları, petrol yağları ve doğalgaz, kamyon-kamyon, hava taşıtları, vb.** olarak dikkat çekmektedir.

İş yapma kolaylığı endeksinde 117./190 sırada yer alan Arjantin'de, **yabancı sermaye yatırımları sürdürülebilir büyüme ve küresel ekonomi ile bütünleşme açısından çok önemli bir unsur olarak görülmektedir**. **Petrol üretim ve dağıtımı, iletişim ve bankacılık, en çok yatırım yapılan sektörler** olarak dikkat çekmektedir. İmalat sanayi içinde ise **kimya, plastik, otomotiv ve metal üretimi** öncül yatırım alanlarıdır. **Enerji, madencilik ve organik tarım sektörleri de**, atıl potansiyelleri ile yatırımlar için gelecek vaat etmektedir.

ÜLKE İNCELEMELERİ XXX: ARJANTİN CUMHURİYETİ

Türkiye- Arjantin İlişkileri

20. yüzyılın başına uzanan iki ülke arasındaki ilişkiler, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında imzalanan **karşılıklı barış ve dostluk anlaşmasıyla** resmi bir nitelik kazanmıştır. 90'lı yıllarda ve 2010 sonrasında gerçekleştirilen karşılıklı ziyaretler, ilişkilerin sıcak bir çerçevede izlenmesini sağlamıştır. Uluslararası kurum ve kuruluşlardaki karar alma süreçlerinde **iki ülkenin işbirliği içerisinde bir tutum sergilemesi**, politik ortaklığın önemli göstergelerinden biri olarak kabul edilmektedir. İki ülke arasında, **özellikle 90'lı yıllardan sonra ticaret, kültür, bilim, turizm, ulaşım, vize muafiyeti gibi farklı alanlarda pek çok işbirliği anlaşması** imzalanmıştır. Bununla birlikte, Ocak 2017'de Türkiye tarafından Arjantin'e gerçekleştirilen ziyarette imzalanan **"Gümrük İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması"**, ilişkilerin ekonomik açıdan da yeni bir boyut kazanmasını sağlamıştır.

Türkiye'den Arjantin'e gerçekleştirilen **ihracatı ağırlıklı olarak otomotiv ana ve yan sanayi ürünleri oluşturmaktadır**. Bununla birlikte, **demir-çelik, tütün, çimento, elektrikli ev aletleri, makine ve cihazlar, tekstil ve plastik ürünleri, inşaat malzemeleri diğer önemli ihracat kalemleridir**. Arjantin'in Türkiye'ye gerçekleştirdiği ithalatta ise **ürün çeşitliliği çok daha azdır ve tarım ürünleri ağırlıklı bir yapıdadır**.

İki ülke arasındaki işbirliği anlayışının hakimiyeti ve Arjantin'in yabancı yatırımcılara duyduğu gereksinim, Türkiye'deki yatırımcılar için önemli fırsatlar sunmaktadır. Ekonomi Bakanlığı'nın verilerine göre, **tarım ve gıda ürünleri ile oto ana ve yan sanayi, traktörler, takım tezgahları, ağır iş makinelerinin aksam ve parçaları, elektrik kabloları, otomobil lastiği, buzdolabı ve soğutucular, demir-çelik profiller, vb. sanayi ürünleri ihraç potansiyeli olan ürünler olarak gösterilmektedir**. Arjantin Yatırım Ajansı tarafından, **yatırım öncelikli olarak belirlenmiş başlıca sektörler ise tarımsal sanayi, gayrimenkul, finans, imalat sanayi, madencilik, enerji, eczacılık, telekomünikasyon ve turizm** şeklindedir. Yatırım fırsatları ve teşvikleri ile ilgili ayrıntılı bilgiler, **Arjantin Yatırım Ajansı'ndan** edinilebilmektedir.

(<http://www.inversionycomercio.org.ar>)

ARJANTİN ÜLKE PROFİLİ
(2017)

Nüfus (Milyon Kişi)	44,3
Nüfus Artış Hızı (%)	0,9
GSYİH (Milyar Dolar)	638
GSYİH (%)	2,9
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	14.467
Enflasyon Oranı (%)	24,8
İşsizlik Oranı (%)	8,3
İhracat (Milyar Dolar)	58,4
İhracatta ilk 5 Ülke	Brezilya, ABD, Çin, Şili, Vietnam
Temel İhracat Ürünleri	Hayvan yemleri, Hububat, Motorlu taşıtlar, Hayvan yağları
İthalat (Milyar Dolar)	66,9
İthalatta ilk 5 Ülke	Brezilya, Çin, ABD, Almanya, Meksika
Temel İthalat Ürünleri	Motorlu taşıtlar, Nükleer reaktörler, Elektrikli makinalar, Mineral yakıtlar
Cari Denge (%; GSYİH)	-4,8
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	16,0
Tarım (%; GSYİH)	7,6
Sanayi (%; GSYİH)	26,7
Hizmetler (%; GSYİH)	65,8

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

ARJANTİN KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2017)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri; hayvanlar için hazırlanmış yemler	9,8	Motorlu kara taşıtları	13,2
Hububat	7,0	Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	9,9
Motorlu kara taşıtları	5,8	Elektrikli makina ve cihazlar vb. aksam ve parçası	8,6
Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar	4,9	Mineral yakıtlar ve yağlar	5,5
Yağlı tohum ve meyvalar	3,2	Plastikler ve mamulleri	2,5
Tabii veya kültür inciler, kıymetli, yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller	2,5	Eczacılık ürünleri	2,4
Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar	2,0	Organik kimyasal ürünler	2,3
Muhtelif kimyasal maddeler	1,9	Optik alet ve cihazlar	1,8
Etler ve yenilen sakatat	1,8	Muhtelif kimyasal maddeler	1,5
Mineral yakıtlar ve yağlar	1,6	Demir ve çelik	1,3

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE - ARJANTİN TİCARET PROFİLİ (2017)

Fasıl Adı	Türkiye'nin Arjantin'e İhracatı (Milyon \$)	Fasıl Adı	Türkiye'nin Arjantin'den İthalatı (Milyon \$)
Motorlu kara taşıtları ve motorları	26	Et, balık, sebze, meyve, katı ve sıvı yağlar	245
Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları	15	Bitkisel ürünler; bostan, meyve ve sebze	140
Özel amaçlı makineler	15	Ana kimyasal maddeler	16
Demir-çelik ana sanayi	14	Tekstil iplikçiliği ve dokumacılığı	15
Başka yerde sınıflandırılmamış ev aletleri	12	Diğer kimyasal ürünler	10
GENEL TOPLAM	160	GENEL TOPLAM	450

Kaynak: TÜİK